

DEBRECZENI UJSÁG

Előzetes helyben és vidéken.

Egy óra 4000 korona. Három óra 12.000 K.
Egyes szám köznap 200, vasár- és ünnepnap 300
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és lapfajdos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első takarékpénztár épületében.
Egyes szám köznap 200, vasár- és ünnepnap 300

Bethlen István gróf miniszterelnök szolnoki nagybeszéde. Nyilatkozott a külföldi tanácskozások eredményéről és a belpolitikáról.

Az ország érdeklődése fordult a szolnoki nagygyűlés felé, ahol Bethlen István gróf miniszterelnök külföldi útja után először nyilatkozott a kölesön ügyéről, a kül- és belpolitikai kérdésekről.

A nagy érdeklődéssel várt beszéd nemcsak a jelenvoltakra tett mély benyomást, de a különféle politikai pártokra is. Politikai körökben általános nézet, hogy nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy azok, akik a politikai élet tengerén viharokat szerettek korbácsolni, esőnedesebben haladjanak sajkájukban.

Azt fejtette s végeredményben óda konkludált beszéde, hogy a magyar közgazdasági és pénzügyi politika sorsdöntő forduló pontján áll. Egyeségre megértő együttműködésre van szükség. Őrizzék meg a nemzet hűségét, mert ezen az úton felelő haladva érünk el sikert.

A miniszterelnök fogadtatása.

Szolnok, október 14.

Bethlen István gróf miniszterelnök, Nagy Emil igazságügyminiszter, Vass József népielőli miniszter és a kormánypart számos képviselőtagja kíséretében vasárnap délelőtti fél tíz órakor Szolnokra érkezett és a délelőtti folyamán részt vett a szolnoki megyei egységspárt alakuló közgyűlésén és dr. Kenéz Bélának, a kerület képviselőjének ez alkalommal tartott beszámolóján.

A miniszterelnököt a párt tagjai közül elkísérték Major János a párt elnöke, Almássy László alelnök, Patyi Pál, Koszó István és Petrovics Horváth államtitkárok, Hoyos Miksa gróf, báró Mailott Nándor, báró Kaas Albert, Barabás Samu, Bessenyei Zeno, Berki Gyula, Biró Pál, Bugyi Antal, Csizmadia András, Csinyos Imre, Rácz János, Drehr Imre, Erdélyi Aladár, Erdőhegyi Lajos, Harrah Tihomér, Fráter Pál, Dörgei István, Háj Imre, Herczeg Béla, Karafiáth Jenő, Kovács Nagy Sándor, Kuna P. András, Könyves Lajos, Nemes Bertalan, Kálmán István, K. Pethes László, Lévai Mihály, Nádas Gyula, Platty György, Petrovics György, Szili Tamás, Szomjas Gusztáv, Temesvári Imre, Zeőke Antal, Zsitvay Tihor képviselők, ezenkívül dr. Angyal Béla sajtófőnök, Szudi Elemér miniszteri osztálytanácsis, Hletky Endre dr., sajtóelőadó, Lándor Tivadar, Jenel József, Madarász József, Vákár Artúr, kormányfőtanácsosok és még mások.

A vonat menetrendszerű pontossággal érkezett meg Szolnokra, ahol lofogókkal és virágokkal feldíszített állomáson előkelő közönség várakozott a miniszterelnök megérkezésére. Ott voltak Almássy Sándor Szolnok, Hadházy Zsigmond Hajdúvármegye, Csucs János Csongrádvárme-

gye, Brandi Vilmos Békésmegye, Simon Elemér Sopronvármegye főispánjai és Szolnok város hatóságainak vezetősége és társadalmi előkelősége, Hajdu, Békés, Bihar, Csongrádvármegyék és Szolnokvármegye választókerületeinek, Karczag, Abádszalók, Abony városok küldöttségei.

A szalonkocsijából kilépő miniszterelnököt lelkes éljenzés fogadta, amelynek csillapultával Zrumazky Viktor Szolnok város polgármestere mondott üdvözlő beszédet.

— Az Önök kerületébe — felelte a miniszterelnök — egy régi adósság törlesztése veget jöttem. Másfél évvel ezelőtt, amikor az egységspárt kibontotta zászlóját, meghívtak, hogy részt kérjek magam is abból a küzdelemből, amelyet az egységspárt zászlajának diadalmajutása érdekében megindítottunk.

Azóta másfél év telt el. Önök ezt a zászlót egyhangulag diadalra vitték a vármegye összes kerületében és az egységspárt jelöltjeit választották meg. Az önök felbuzdulása nem volt szalmatűz. A mai gyűlés, amelyen megjelenünk, bizonyította annak, mert ha férfiak másfél évig ki tudnak egy zászló mellett tartani, bizonyosság arra, hogy az a tűz amely a zászlóbontást fogadta, nem aludt el. Köszönöm a szíves fogadtatást és bizom benne, hogy ez az egységes kiartás megmarad a jövőre is.

Az üdvözlés után a miniszterelnök áthaladva a feldíszített városarconkon, a vármegye négyes fogatába szállt és a menet megindult a vármegyeház felé.

Ezalatt a szolnoki színház épületében megkezdődött az egységspárt közgyűlés. A miniszterelnököt Markovics Pál jászapati esperes plebánus vezetésével küldöttség kereste fel a közgyűlésen való megjelenésre.

A színház nézőterét zsufolóság megtöltő előkelő közönség hozszantantató óvációban részesítette a belépő miniszterelnököt.

Almássy Imre gróf elnök röviden üdvözölte Bethlen István gróf miniszterelnököt és a kíséretében érkező politikusokat, majd felkérte Kenéz Bélát beszámoló beszédének megtartására.

Kenéz Béla, tekintettel arra, hogy egészségi állapota nem engedte meg, hogy a politikai életben tevékeny részt vegyen, csak arra szorított, hogy a politikai helyzetéről egy-két megjegyzést tegyen. Beszéde elején részletesen megindokolta, hogy miért támogatja feltétlenül Bethlen István grófot.

A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után Bethlen István gróf emelkedett szólásra.

A miniszterelnök beszéde.

— A mai nagygyűlésünk olyan időpontba esik, amikor a kormány erőteljes akciót folytat, gazdasági téren felfogásom szerint sorsdöntő akciót, amely csakis külpolitikai tényezők bevonásával intézhető el.

Kétszeres fontossággal bír tehát, hogy akkor, amikor a kormány

ilyen akciót folytat, a külpolitikai tényezők, de az egész ország is érezze hogy ebben az akcióban a magyar közvélemény a kormány hátamögött áll. (Lgy van. He-lyeslés.)

Mert ez az egyedüli záloga annak, hogy a magyar kormány ezt az akciót sikeresen folytathassa le. Azonkívül olyan időpontba esik az önök gyűlése, amikor a magyar kormány tevékenysége ellen az egyes pártok bent a parlamentben heves harcot indítottak meg.

En tehát köszönetet mondok önöknek mindenekelőtt azért, mert a múlt vasárnapra kitűzött nagygyűlésüket mára halasztva, alkalmat kívántak nekem adni arra, hogy az összes aktuális és fontos politikai kérdésekről az önök jelenlétében nyilatkozhassam és ezáltal az önök és az egész ország együttérzése a kormányval dokumentáltságot a külföld előtt.

Ha visszatérünk arra az időre, a mely a választások óta eltelt, azt kell mondanom, hogy abban az időszakban sajnos olyan sorsdöntő események nem fordultak elő mint az azelőtti időben. Sajnos azonban ez alatt az idő alatt, a magyar közgazdasági életnek, a magyar pénzügyi szervezetnek és szervezetének dekompozíciója nagy lépésekkel haladt előre. — Csak természetes, hogy ennek a dekompozíciónak folyamán képzett szenvedések vettek erőt a társadalom számos rétegén, csak természetes, hogy ezek a szenvedések érzelmeiket változtatták ki a társadalom egyes osztályából, csak természetes, hogy ezeknek a szenvedéseknek és szenvedélyeknek néven a politikai életben is éles ellentétek származtak.

Elég ha rámutatok arra, hogy kezdve a trianoni békétől, amely meg nem szűnő fájdalommal érinti legszentebb érzésünket, folytatva a forradalmi eseményeken, amelyen egyes társadalmi osztályokat egymással szembeállították és végezve azon a sajnalatos gazdasági helyzetben, amelyben vagyunk, mind ezek olyan momentumok, amelyek erős érzéseket váltanak ki ama szenvedések folytán, amelyeknek ez a nemzet ki volt és ki van téve.

Igy jött és ennek volt következménye, hogy bizony ma megint azt látjuk sok helyütt, hogy szembekerültek egymással a foglalkozási ágak, a munkások a munkaadókkal, a város a faluval, a mezőgazdaság a kereskedelemmel, a kereszténység a zsidókkal és így tovább menve, mélyreható ellentétek fakadtak az eseményekből és szenvedésekből, amelyekkel számolnunk kell.

A magyar politikuskok feladata az, hogy háttérbe szorítva a szenvedélyeket és érzéseket, egyedül az ész páncszava után induljanak.

Az ök feladatuk az, hogy visszazorítva ezt az érzelmi politikát, megletemtsék a nemzet számára a nyugalomnak azt az atmoszféráját, amely szükséges ahhoz, hogy végre az adott kereteken belül a nemzet erősítésén dolgozzunk, a

nemzet talpraállításán munkálkodjunk. A magyar politikuskok feladata az, hogy a nyugalomnak ezt az atmoszféráját úgy külpolitikai vonatkozásban, mint belpolitikai téren megszerezzék.

En azért mentem külföldre, Parisba, Londonba és Rómába, azért mentem Genfbe, hogy megszerezzem külpolitikai téren ennek a nemzetnek azt a nyugalmat, amelyre szüksége van, ha előre haladnia és talpraállni kíván. (Éljenzés.) Az utolsó három év külpolitikai téren teli volt mindenféle nyugtalansággal. Időről időre, sajnos elég gyakran haborus fenyegetéseknek voltunk kitéve. Időről időre halálincidens és más összetűzések révén újból és újból összetörtösültek felettünk azok a felhők, amelyek a világháború idején annyi szenvedést hoztak reánk. Külföldön erős propaganda folyt ellenünk.

A magyar emigránsok és velük szövélkező azok, akik ellentétes érdekekkel bírnak Magyarországgal szemben, erős propagandát fejtenek ki abból a célból, hogy ennek az országnak utolsó megmaradt javát, jó hírnevét és becsületét elvegyék.

Ismétlem, azért mentem külföldre, hogy nyugalmat, külpolitikai nyugalmat szerezzek az országnak. Nem azért, hogy a magyar igazságot szerezzem meg hanem azért, hogy a magyar nyugalmat hozzam haza. Ma Europa helyzete olyan, — és ezzel számolnunk kell, — hogy békét akar minden áron

és ha mi nem illeszkedünk bele Europa érdekeinek szövénényébe, ha nem alkalmazkodunk politikánkál Europa érdekeihez, akkor akárhogy van igazunk, mint békébontók állítattunk oda és semmiképen nem fogja siker körönázni tevékenységünket.

Azért mentem külföldre, hogy meggyőzzem Európát arról, hogy a magyar kormány és nemzet számol Europa érdekeivel. Azért mentem külföldre, hogy meggyőzzem szomszédainkat is arról, hogy ymi békés politikát folytatunk és ha ök is úgy akarják, mi készek vagyunk azokkal az ellentéteket, amelyek a multban köztünk fennállottak és egy korrekt szomszédi viszonyt lehetlenné tettek, lehetőleg kiküszöbölni.

Az ujjáépítést hirdetem és a nyugalom megteremtését az ujjáépítés érdekében, mint a magyar politikának feladatait. Ezt követelem nemcsak a külpolitikai téren, ha ezt a külpolitikai téren is el kell éni.

Háttérbe kell szorítani a belpolitikai téren azokat az érzelmeket, amelyek ellentétben vannak a pillanat parancsával. Szembe kell szállnunk azzal a politikával, a mely csakis az érzelmekre apellál, amely nem hallgat a higgadt megfontolás szavára. Hanem szenvedélyekből kialakulva igyekszik magának előnyöket biztosítani.

Tisztelt Polgártársaim! A magyar kormány és az egységspárt nehéz

Helnich párt is. Tehát koalícióban élünk ma.

Nagy feladatok állnak meg előttünk. Foglalkoznunk kell már az őszi ülésszak rendjén a földreform novelláival, egy pár pénzügyi kérdéssel, a fővárosi tövényel és foglalkoznunk kell meggyőződés szerinti a Ház szabályrevízióval.

Befejeztem felszólalásomat. En gy erzem, hogy a magyar közgazdasági és pénzügyi politika sorsdöntő fordulópontra áll. Közgazdasági helyzetünk helyreállításában közre kell működnie kül és belpolitikánk egységének. En látom tisztán a kibonyolódásnak útját a mai kaoszusból, amely immár már 4-5 éve fennáll.

De ennek nagy előfeltétele van és az az hogy őrizzék pártunknak, őrizzük nek ennek a nemzetnek egységét. Őrizzük meg a nemzet higgadt mérsékletét és őszintén hazafiaságát, mert ezen az úton (tovább haladva sikert kell, hogy elérjünk.

A gyűlés többi szónokai.

Hosszant-ró, szűnni nem akaró lelkes üzenés és taps fogadta a miniszterelnök szavait. Az óvatio csak pécsek multával esillapodott, és azután Vass József népjóléti miniszter szólott fel:

— Azt látom, hogy legutóbb bizonyos irányban az egész kormányt és a nemzetet együtt eljuttattunk eddig, hogy

meg akarják tagadni: fölünk a keresztény és nemzeti gondolat egység hitvallását. Ne próbálja senki a kereszténységet hosszú időre vagy örökre irrvilegizálni bérletbe venni olyképen, hogy minket dobjanak ki annak hártóklásából. Ebben az országban erős politika, erős kormány erős cselekedetek, erős vezetés, egyetértés és munka szükséges. Ezt akarjuk mi, keresztény, nemzeti alapon.

K. ss Kalmán az abádszaloki egységspárt, elnöke üdvözölte a miniszterelnököt és a kerület tagozkodásáról és hűségéről biztositotta a népjóléti minisztert. Piri Péter abádszaloki közégi bíró a választók nevében üdvözölte a miniszterelnököt és kijelentette, hogy a kerület képviselője Gombos, az ok megkerdezősük nélkül lép, ki az egységspártból és ezt a lépést egyáltalán nem helyeslik. Az abádszaloki választók hívek maradtak. Bethlen István gróf miniszterelnökhez és váltó lapjánál őt tekintik vezérüknek.

A hallgatóság kíváncsiára ezután Nagy Emil igazságügyminiszter szólott fel. Lendülettel beszéd keretében foglalkozott a politikai helyzettel a rámutatva, hogy ma a külföld fölünk nem az érdelem politikáját, hanem az ősz politikáját várja.

A diszebed.

A közgyűlés Almássy Imre gróf zárszavával ért véget. 2 órakor a Nemzeti Szállóban bankett volt, amelyen az első felkösöntő Almássy Sándor főispán mondotta a kormányzó: a utánna pedig Almássy Imre a miniszterelnököt köszöntötte fel. Bethlen István gróf miniszterelnök a felkösöntőkre a következőkben válaszolt:

Egy francia író a nemzetek fejlődéséről írott könyvében azt mondta, hogy senki konstansabb, nem mire sem lehet biztosabban számítani, mint arra, hogy egy nemzet évszázadokon keresztül ugyan azzal a jellemmel mutatja és hasonló körülmény között hasonlóképen fog cselekedni. En hiszek ebben az elméletben. Ugy érzem, hogy ha valaki végleg nézi a magyar történelmet meg tudja állapítani, hogy ennek az írónak igaza van. Az utóbbi időben kezemből került Széchenyi naplója, amelyet egészen elméje elborulásáig jegyzet s amelyből megállapíthatom, hogy ennek a francia írónak igaza van. Széchenyi István gróf sokat osztozza ezt a nemzetet hibájáért, a szalmalángért, amelynek pillanatában nagy fogadkozásokban bővelkedik, amelynek pillanatában nagy elhatározások ogranának meg, de ha az első nehézség, az első akadály útjába tornyosul, akkor visszahanyat-

lik és megfedekezik arról, amit követni akar. Ebből egy másik következmény is származik. Az, hogy elernyed a jársadalmi iniciatívája. Azok az éltetőerők és hatalmak, amelyek a nemzet jársadalmát új és új alkotásokra sarkalják, ezek az iniciatívák nálunk hiányoznak. Közismert dolog, hogy a nagy nyugati nemzetek között angol-szász fajban van meg.

A nemzet minden bajáért az államot és a kormányt teszi felelősé. Az a gondolkodása a magyar embernek, hogy bármi történik ebben az országban, vagy a kormány idézte elő, vagy megakadályozhatta volna. Ebből a mentalitáshól származik az, hogy a magyar ember mindig csak ellenzéki akart lenni a multban. Váltakoztak az idők. Most nem arra van szükség, hogy az ellenzék padján ülve csendesen nézzük, milyen tehetetlenül vergődik egy önmagával meghasongó kormány, hanem arra van szükség hogy az egész társadalom ereje álljon a kormány mögött, erősítse ezt a

kormányt, adjon nekik férfiakat, akik a kormányban helyet foglalva, azokat a feladatokat meg tudják oldani, amelyek a nemzet előtt állnak. Arra van szükség, hogy az egész társadalom, fértelvé a félmunkát oda álljon a kormányru mellett, maga vegye kezébe ennek a nemzetnek a vezetését.

Kivanatos, hogy ilyen irányban fejlődjen a magyar mentalitás, mert a jövő meg fogja mutatni, hogy az a nemzet erős tud lenni és újból jalpra állni, de ahhoz szükséges, hogy a kormányon ülő férfiak összeforranak egy lélekke, egy akaratú ezzel a társadalommal. (Lelekes taps és üzenés.)

Ezután Vass József miniszter, majd dr. Markovics Pál jászaváji esperes mondottak felkösöntőket. Ekkor Bethlen István tanfelügyelő üritette poharat Kenéz Bélára. A társaság a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig maradt együtt.

Bethlen István gróf miniszterelnök minisztertársaival és kíséretével levő politikuskokkal fél 5 órakor indult vissza Budapestre.

A nemzetgyűlés bizonytalan időre elnapolta üléseit.**A nemzetgyűlés mai ülése.**

A nemzetgyűlés ülést 11 óra után nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Személyes ügyek után az elnök napirendi indítványt tett, hogy a Ház bizonytalan időre napolja el üléseit.

Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra és a genfi tárgyalásokról tájékoztatta a nemzetgyűlést. Beszéde lényegében a szólnoki ülésen elmondottakat tartalmazta.

Peidl Gyula. Kijelenti, hogy nem ért egyet a miniszterelnök felfogásával. A kormányt elsősorban a választójog az alkotmányreformjával és a földreform novellával kellene jölni. Mig ez meg nem történik, a kormány nem is hívajkozhat arra, hogy a nemzetet képviseli.

Gombos Gyula szólott fel. Helyesli a miniszterelnöknek azt a felfogását, hogy amikor az ország jövőjének megállapításáról van szó, ennek érdekében nemcsak a kormánypárt, hanem az egész nemzetgyűlés és a nemzeti ügyekért az ország sorsára az ország jövőjének biztositásáért gondoskodni. Helytelenülük, hogy a miniszterelnök a kormányt uró förtéltőségének magas személyét belevetia a politikai vitába. A kölcsön

előt nem zárkózik el. A miniszterelnök azonban Szolnokon kijelentette, hogy politikai ellenőrzésről és az ország szuverenitásáról egyáltalában nem volt szó a tárgyalások során. — Ezt köszönettel tudomásul veszi. Helytelenül a parlament elnapolását, mert szerinte a miniszterelnöknek meg kellene hallgatni az ellenvéleményeket is.

Utána Haller István szólott fel. Feljegése szerint a miniszterelnök éppen annyit mondott, mint amennyit a jelen körülmények között mondhatott. A keresztény-szocialista párt nem kíván olyan dolgokat hirdetni amelyek a külföldi kölesönre irányuló tárgyalásokat esetleg károsan befolyásolják.

Ezután gróf Bethlen István miniszterelnök reflektál az elhangzott kijelentésekre és kéri a Ház elnapolását, mert a kormány annyira el van foglalva, hogy nem tud részt venni a tanácskozáson. De fél attól is, hogy esetleg meggondolatlan kijelentések tényleg zavarnák a tárgyalások folyamatát.

A Ház többsége az elnök napirendjét fogadja el és így az üléseket bizonytalan időre elnapolják.

Az ülés 3 órakor ért véget.

A Debreceni Első Takarékpénztár nagy adománya a Kereskedő Társulatnak

Hogy az iskola fenntartás gondjai az utóbbi években milyen súlyosak, tanusítja a Kollégium közismert nehéz helyzete s a város iparos tanonciskolájának válsága, hol az iparosok 140 millió hozzájárulását remélik az ügyek rendezése érdekében. Hasonlóan nehéz helyzetben van az az említett iskolafenntartók között legkisebb anyagi erejű Kereskedő Társulat is, hol a bajokat évtizedes hiányok pótlásának gondjai súlyosítják. Azonban tavaly szeptember óta a mult-ra vonatkozó terhektől nagy részben megszabadult a vezetőség órási munkája következtében a Társulat, részben a debreceni pénzintézetek s végzett növendékek adományai segítségével.

Ezzel azonban csak könnyült az állapot, de nem rendeződhetett véglegesen s ép azért a leghálásabb köszönettel fogadta a Társulat a Debreceni Első Takarékpénztár önkéntesen nyújtott egy millió koronás adományát, melyhez csakhamar csatlakozott a vele érdeklődősebben álló Közgazdasági Bank és Váltózet félmillió koronás adománya. Ugyancsak az Első Takarékpénztár, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjainak áldozatkészségéből Versényi Tibor vezérigazgató nevére, a Társulat fu- és női fesőkeresk. iskolái számára 100—100 drb. részvényből álló alapítványt tett. E nemes cselekedeteket önmagukat dícsérik, egyben példát mutatnak a többi debreceni

pénzintézetnek és iparvállalatnak arra, hogyan támogassák azon Társulatot, és iskoláit, ahonnan összes tisztviselőik kerülnek évtizedek óta.

Segítsék is a Társulatot és iskoláit a mostani nemzedék nevelése céljából, akik tehetik, hogy a növendékekre minél kevésbé súlyos terheket legyen kénytelen hárítani a Társulat, mely a felsőkeresk. iskolák tandíját 2.75, a polgáriiskoláét 0.75, a keresk. tanonciskoláét 0.5 mm. buzában volt kénytelen megállapítani. E tandíj ugyan nem közelíti meg a béke színvonalát, de mégis súlyos teher a szülőkre. Ismételtén ajánljuk a Társulatot és iskoláit pénzintézeteink és ipartelepeink, a végzett növendékek, nemkülönbén a kereskedőink jóindulatába.

Szigorítják az ellenőrzést a telefontól.

A posta és távirtda vezérigazgatóságán ma délben ankét volt. Az ankéton Demény Károly dr. államtitkár elnökölt. A távirtda igazgatóság egyik tagja bejelentette az ankéton, hogy szigorítani fogja az ellenőrzést a telefontól és szaporítani fogják az ellenőrök számát.

Előkészületek a Városi Dalegylet jubileumára. Kulturregyesületek küldöttel.

A debreceni Városi Dalegylet jubileumának híre megmozdította a kulturregyesületeket és azok egymás után jelentik be részvételüket az ünnepi díszközgyűlésre, ahol a Dalegylet babéros sikereinek méltatásául üdvözölni fogják.

A városi tanácsot a jubilaris közgyűlésen Vass Károly tanácsnok fogja képviselni. A dalárdát a Kollégium képviselőiben Karay Sándor igazgató, a Székely Társaság nevében pedig Darkó Jenő egyetemi tanár.

Az esteli színházi előadás, illetve jubileumi hangverseny iránt általános az érdeklődés. A színháznál már jöleve foglalják le a helyeket és minden jel arra vall, hogy néhány nap múlva már az összes jegyeket lefoglalják. Így tehát, aki a díszelőadásra részt akar venni, jól teszi ha idejében gondoskodik jegyekről.

Elemi osztálytanulók sztrájkja.

Az egyik szombathelyi elemi iskolában a másodosztályu tanulók a ma nap sztrájkba léptek. Nincsenek megelégedve az új tanítónőjükkel, aki szerintük új módszer szerint akarja őket tanítani. A 8 éves gyermekek ezért elhatározták, hogy mindaddig nem járnak iskolába, mig az igazgató megfelelő tanerőt nem bocsát rendelkezésükre.

Zongorahangolást és javítást elvállalok KVANDUK, zongorahangoló.

Mindazokat, akik javítást, vagy hangolást álltam akarnak eszközölni tni, kér m, hogy címüket a Debreceni Ujság kiadóhivatalába benden sziveskedjenek és a beadott címekre azonnal a házhoz megyek. **Kvanduk.**

MEGNYILIK!**MEGNYILIK!****A Platty és Csanak Banküzlet**

debreceni fiókja, Kossuth-utca 7-9. — Október 16-án.

Foglalkozik: értékpapír vétel és eladással. Elvállal mindenemű tőzsdői megbízást úgy hivatalos, mint magánforgalomban, melyeket mindenkor az napon teljesít. Heti pénz már 50,000 koronától felfelé legelőnyösebb kamatláb mellett elfogad. — Közvetlen összeköttetés a Tőzsdével — Telefon 9-80.

Hajdumegye küldöttsége a miniszterelnök előtt.

**U. Szabó Lajos üdvözlése.
A miniszterelnök válasza.**

Harminchét tagú küldöttség jelent meg Szolnokon Hajdúvármegyéből U. Szabó Lajos hajduböszörményi kir. közjegyző vezetésével. A küldöttség között láttuk a vármegye képviselője dr. *Petry Pál* államtitkár, *Szomjas Gusztáv* nyug. főispán, *Barabás Samu* ref. lelkes, *Maday Gyula* tanárokon kívül dr. *Hadházy Zsigmond* főispán, *Pákozdy Sándor* a vármegye alispánja, dr. *Demkó Jenő* posta és távirada főigazgató, dr. *Ady Lajos* tankerületi főigazgatót, *Szabó Elek* vallás-és közalapítványi bírtok igazgatót is. A vármegye küldöttségét a miniszterelnök fél 4 órakor fogadta a vármegye házában a szolnoki főispán hivatalos helyiségében. U. Szabó Lajos a küldöttség vezetője megleghangon röviden a következő tartalmu beszédet mondotta:

— Nagyméltóságú miniszterelnök ur, kegyelmes uram! Eljöttünk mi is a szomszédos Hajdúvármegyéből, hogy annak közönsége nevében tisztességet tegyünk a vezérnek s megajtsuk előtte lobogónkat. A hajdúk világségükért kapták azt a területet, ahol most is laknak, ezek voltak e hazában az első vitézi telkek. Igyekeztek ezt utólag is meghálálni. Boeckay Istvántól egészen Kossuth Lajosig minden szabadság mozgalomban részt vettek, de kivették részüket bőségesen a nem rég lezajlott világháborúból is. A 39-ik közös, a 3-ik honvéd gyalogezred, a 16-os közös és 2-ik honvéd huszár ezredek tulnyomóan az ő fiúk sorából kerültek ki s ha ismét hívná fogja őket a haza menni fognak oda, ahová őket a kötelesség szólítja. Ebből pedig az következik, hogy miniket sem hazaszeretetre, sem fajvédelemre oktanni nem szükséges. A mi elődeink szerették a kalandozást, de csak mindig eklemséges területen, egymás ellen harcba nem szállottak soha. Mi követjük az ősk példáját s arra, hogy olyan törekvések szolgálatába álljunk, melyek a magyart magyar ellen uszítják, melyek még meglevő javunkat idő előtt kockára teszik, melyek egymás becsületében való gázolásnak gondolják a haza ügyét előbbre vinni, kaphatók mi nem vagyunk, bár mit beszéljenek is egyes kevés tapasztalattal rendelkező ujonek politikusok. Kegyelmes urunk! Hajdúvármegye a múlt évben lefolyt általános választások alkalmával nagyméltóságod iránti bizalommal a megye mind a 4 kerületéből egységes párti képviselőket küldött a nemzetgyűlésbe. Ez a bizalom most is megvan, sőt fokozottabb mértékben van meg Boeckay úr mély tisztelettel és bámulattal nézi azon szinte emberfeletti munkát, amí Nagyméltóságod a célból teljesít, hogy a győztés nemzetek ellenszenvét rokonszenvvé változtassa, hogy e porba omlott szép haza felvirágoztatásához a szükséges segítő eszközöket tőlük és általuk megszerezze s ez által a gazdasági talpraállítást lehetővé tegye. Azért is jöttünk, hogy amidőn nagyméltóságodat rendület bizalmunk-

ról, odaadó támogatásunkról biztosítjuk, közöljük ugy a magunk, mint a küldöink nevében azon forró óhajításunkat, hogy adjon az Isten Nagyméltóságodnak küzdelmes, de magaslatos munkájához erőt és kitartást, koronázza siker minden hazafias törekvését, lépteit kísérje Isten áldása és éljen sokáig!

A miniszterelnököt meghatotta a küldöttség szónokának meleg szava s a meghatottságtól elfogultan mondott köszöneteket Hajdúvármegye s Debrecen szab. kir. város népének a támogatásáért s válasz beszédében kifejezést adott annak, miszeint tudja, hogy mivel tartozik Boeckay és Bethlen Gábor népének s nem lesz hűtlen az ő hagyományukhoz. A miniszterelnök válaszá a küldöttség köszönettel fogadta.

A miniszterelnök beszéde után a küldöttség vezetője egyenként bemutatatta a küldöttség tagjait a miniszterelnöknek, ki a bemutatott tagokhoz kérdéseket intézett s velük társalgott.

Szülőtermelési, borkelzési és gyümölcskertészeti tanfolyam.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy ezen kiváló gyakorlati irányu tanfolyamra a jelentkezések határideje október 17-én lejár.

Akik még eddig nem jelentették be részvételüket ezt a fenti határideig a Mezőgazdasági Kamara hivatalos helyiségében (Piac-utca 9. szám) sürgősen jelentésk be, miután ezen határidőn túl jelentkezések nem fogadhatók el.

Színház.

A Csokonai színház műsora:

Kedden: Szép asszony kocsisa, operett. Tisztviselő-est.
Szerdán Kurucfurfang. B) bérlet.
Csütörtökön: Gróf Rinaldo, C) bérlet.

Pénteken: Gróf Rinaldo, D) bérlet.

Zsufolt házak mulatták végig az eddigi „Szép asszony kocsisa operett előadásait, úgy hogy az igazgatóság ma bérletszűnetben tüzte ki a darabot, hogy azok is, akik eddig nem jutottak jegyhez, megnézhessek a pompás darabot Szerdán B) bérletben a népszínmű irodalom lehet mondani, classicus darabja. Kurucfurfank kerül elsőrendű szereposztásban szíjre. Kedden tisztviselő-est.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászati és varrónkolója
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Belratkozás 9 órától 1 óráig, d. n. 3—6-ig.

Női gyapju kötött kabátok

minden színben 62,000 és 72,000 koronáért. — **Kötött gyapju blúz** 29,000 és 37,500 K. **Görök-trió** 17,500 K-tól. **Férfi-ingek** 17,000 K-tól. **Férfi-sapka** 4950 koronától kapható a **KÖZSZÜKSÉGLETI ÁRUHÁZBAN** Csapó-utca 9.

Nyíltér.

Szövegetimből.

Télikabát 300.000, felöltő 300.000, öltöny 250.000, kosztüm 600.000, női köpeny 600.000, csikosanadrág 80.000, struksz 60.000 koronától, katonai munkát és fordításokat legolcsóbban készítik.

Tegdes János,
Péterfia 42.

KALAPOK férfiaknak velour és filzsz FRANKEDÉNEL magyaráz mellett.

SCHMOLL-paszta valódi, minden színben mindég a legolcsóbban
STERN Piac-u. 10. festéküzletben, a Bikkával szemben.

Lakásértékesítés:

1. Belvárosban emeleti, 3 parkettes szoba, fürdőszobával, cserélhető gardálkodásra alkalmas városi vagy kerti lakásért.
 2. Szent Anna-utcán 1 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel álló lakás, cserélhető belvárosi hasonlóért, esetleg ráfizetésel, két szobásért.
- Bővebbet **Hock** lakásértékesítő irodája Szent-Anna-utca négy.

Tűzálló (chamoto) téglá különböző méretben, továbbá samottliszt, tűzálló és mintázó agyag: **Tóth József** keramikusnál Timár-utca 11. Telefon 10—92, kapható. 0000 00000

NE DOBJA EL

Kölnivizes, illatszeres, Brillantinos, szájjavító, Bayrumos s egyéb fajta

ÜVEGJEIT, mert

dr. **Szelényi Arpad** vegyészgyára Péterfia-utca 46. jó árat fizet érte.

ÖCSKA vasat, rozot és mindennemű fémet legmagasabb árt veszek. Kovásoknak használhatóba.
Steiner cserélek. Nagyobb tételt elszállítok.
Eötvös-utca 110. — TELEFON 6.88.

Eladó

Hajduszovátton 10,000 köve

tengeri-kőró

eladó. — Értekezni lehet: **Nád-házy** főjegyzőnél, a közsegházán.

SZIREK ANDRÁS

elsőrendű uri- és egyenruha szabósága Angol gyapjuszövetek, Iskolai és egyenruházati sapkák raktára.

Szent Anna-utca 1. szám
Telefon: 5-09.

BIRÓ

Szűrtartó ruha-, selyem-, szőrme műfestő és vegytisztító.

Festés és tisztítás a legújabb eljárás szerint készül, miáltal a ruha rongálástól megóvódik. — Gyásruhák festése a kívánt időre. — Festő és tisztító telep: „**Arany Bika**” m. épület.

FELVÉTELI HELYSZ:

Piac-utca 77. sz. „Szikra” kézimunka üzlet. — Széchenyi-u. 1., Szilágyi kézimunka és műhímző üzlet.

Veszünk

használt varrógépeket és kerékpárokat magas áron!!

Villanyfelszerelési anyagok, égők, szerelőknak, vízszeladókknak nagybani áron:

Rosenberg és Hammer cégénél, Piac-utca 8.

Eladó ingatlanok

Házak:

Berecsényi, Csillag, Miklós, Teleki, Rakovszki, Vendég-utcaiban a Katz-telepen, Geréb-telepen, Homokhegy Szabó Kálmán-utcaiban 2 szoba, új ház sgb. Vidéki nagy városban 4 termes kávéház, Almásy ház gyümölcsösrel, nyaraló a Széchenyi-úton.

Földek:

32 kat. hold Kismarján.
14 kat. hold tanyás birtok a Had-házi-úton.
3200 négyszögöl pusztai telek a Nagyerdő alatt.
2600 négyszögöl pusztai föld Egy-letkerten.
2000 négyszögöl pusztai föld Budai Ézsaiás úton.
1127 négyszögöl föld Baresai telepen.

Szőlők:

A Sestakertenben, a Bodán, Bellege-lőn, Diószegi-úton, H. Hadház alatt, a Sámsoni Vénkertenben, a Martinkán nyaralóval, szőlő és föld ugyanott.

Bérbe kiadók:

Moosterpályi mellett 90 kat. hold tanyás birtok, ugyanott 15 kat. hold tanyás föld, az Ondódon 2 és fél kat. hold pusztai föld, Nagykeréki mellett 137 kat. hold szántóföld, Kisujszállás alatt 110 m. hold tanyás birtok.

Bővebbet:

Böszörményi László
ingatlanforgalmi irodája,
Debrecen, Miklós-utca 7

Eladó

téli-nyári lakásra alkalmas beköltözhető

nyaraló

A sárándi állomással szemben, 3 szoba, előszoba, üveges veranda és mellékhelyiségek. Gazdasági udvar köistállal, felszerrel, disznóállal, sütőkemencével és szivattyús jövizű kuttal. 500 négyszögöl veteményes, 500 négyszögöl szőlőkerttel, 140 drb. termő gyümölcsfával. 0000000000
CIM A KIADÓBAN.

Dobozok,
minden változatra készülnek
DAVIDHÁZY KÁLMÁN könyvkötészeti
és dobozgyár r.-t.-nél, **DEBRECZEN.**
FÜVÉSZKERT-U. 9.

Aki házat akar venni, vétekez, ha meg nem nézi a
Bercsényi-utca 38. sz. házat!

Mert azt most potomárért, még 30 millió K-ért is megkaphatja. Azonnali beköltözhetőre utcai lakást kap!
Nagyon természetes, hogy ezen ház eladása felett is a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, így tehát ott köthető meg a vételi ügylet, ott kell letenni a foglalót!
Iroda: Veres-utca 9. sz.

Praktikus kis vaskályhák,
s bármilyen tüzelő részére alkalmas
üvegajtós kassza
(pénztár) és gyönyörű üzleti berendezés -o- **eladó!**
NAGY LAJOS iroda, VERES-UTCA 9.

Mélyen leszállított árban
cipők Kovács Vilmosnál,
(Iparkamara épület.)
Törvényszékkel szembe

Női fűzős magas box és sevrő	65,000 K-tól
Férfi fűzős box és sevrő	70,000 K-tól
Férfi sima csugos box és sevrő	70,000 K-tól
Fü fűzős box és sevrő 35 től 39-ig	46,000 K-tól
Baba cipők 19-20-ig	11,000 Kor.
Baba " 21-22-ig	12,000 Kor.
Gyermek cipők 20-24-ig	22,000 Kor.
" " 25-28-ig	26,000 Kor.
" " 29-32-ig	32,000 Kor.
" " 33-36-ig	38,000 Kor.

Mérték után a legjobb anyagból a legizlésebb, s a legolcsóbb árban.

Polgári végzett leány, irodába alkalmas. Jelenkezni Piac utca 34. III. 12. 11-12 óra között. 946
Két szoba, konyha, földszintes, Piac utcai lakásomaj teleselelmél melletti utcai lakással. Cim a kiadóban. 923
Üzlethelyiség melletti utcában, forgalmas helyen, mindenféle iparág részére táadó. Cim a kiadóban. 900
Elcsereendő 1 nagy szoba, konyha, speiz. Dísznótartás megegyedve. Homokkert. —
Irodahelyiség, kettős szobás, Piac utcaán át. adó. Cim kiadóban. 937
Magas bért fizetek egy szobás, konyhást, modern lakásért, főterhez közel. Közvetítő díjazok. Felső tiszv. déki bank. —934
Vállalok 20 drb. marhat teleltetésre vagy eladok csutkát és szalmát helyben feletetésre Zápolya három. Vállalok 30 hold őszi szántást vagy tavaszi tengerinek megszántva, — bevetve harmadába — jövelemmel. Zápolya három. 933
Német kisasszony 1-2 gyermek mellé ajánl. Közli varashoz is ért. Levelet. Intelligens 22227 jelige alatt kérek e lap kiadójába. 926

Tüzifa
felvágva, ol és wagen ídületben is
jutányos árban
azonnali szállításra megrendelhető
Károly Ferenc József 1-ut 10.
Herkules
tüzifa telepen.
Telefon 14-52.
Megrendelések eszközök helyek: Bathányi-u. 6. szám, a Felső tiszv. déki Bank r.-t. irodában s.

Kocsist megbízható, józan életű keres dr. Strolinger József, Póherceg 12. 947
Fiatal elányok könyvny munkra felvételnek Alföldi papirkereskedés, Hunyadi utca 17 az udvarban. 935
Bejárónő főző kettő tagu csalárhoz felvétetik. Varga utca 1., III. 7. 936
Kiszolgáló kisasszony felvétetik Csáthy könyvkereskedésben. — 888
Tanuló leányok felvétetnek Fülöp Nővérek női és gyermekruha divattermében. Péterfia. 938
Takarmány és terményirodában gyakoronok felvétetik azonnali belépésre. Ajánlatokat levélben kérem. Cim a kiadóban. 932
Munkás leányok felvétetnek. Krausz Ignác cítelepére. Jelentkezhetni lehet Egyház-ter 3. cipő üzlet. 910
Kifutó fiu vagy leány kát azonnal felvesz Almásy, Kossuth-u. 13 930
Elveszett gyermek kocsit keres. Széchenyi utca vasárnap délután. Megtaláló jutalomban részesül. Dégenfeld tér 2. hentes üzlet. 928
Leány delelőttre, bejárónak házi teendőkre kerestetik. Pataky — Csapó-utca 19. keresztelepületi iroda. 917
14 15 éves leánykát gyermek mellé, jó fizetéssel elveszek. Kupfer Eötvös-u. 1. 914
Fodrászsegéd fiatal felvétetik azonnal. — Gyömről, Egyház tér 5 szám. 913
Megbízható keresztelep irodista kisasszony ki levelesben és gépirásban jártas, azonnali alkalmazás nyelhet. Cim a kiadóban. 912
Szolga, megbízható és józan életű felvétetik Fehértői temetkezési intézetében, Dégenfeld tér 4. 908

Eladó 12 és fél millióért Csillag-utca 54 számú ház azonnali beköltözhető Ertekezni a helyszínen 939
József királyi herceget utcaán beköltözhető parkettes szoba, fürdő, szobás ház eladó. Hoch iroda, Szent-Anna-u. 4. 940
Eladó 22 hold szántó föld Elepen. 1200 útes szőlő föld a Martinkán Felvilágosítás dr. Páter Lajos ügyvédnél. Piac-utca 73. 927
Eladó férfi ruhák, téli és nyári öltönyök, felöltők, prémek kabátok Piac-utca 87. — 16-18-ika között, délután 2-4 óra között időben. 929
Zongora Wirth gyártmány eladó. Cim a kiadóban. 924
Bor 60 hektó óber eladó. Szoboszlai-ut 11. 940
Cséplőgarnitúra eladó, három és feles, mely a Takács István uté, Dézsi Mihály tanuján van a gép. a Monostorpályi-telepen. Eladja Pataky István, Csapó-utca 19. alatti lakás 920
Fodrászüzlet berendezéssel, egészben vagy darabonként eladó. — Piac-u. 98 909
Eladó szalon berendezést, jölgviróasztal, férfi ruhák. Kandia-utca 4-b. 945
Eladó 2 drb. üveges ajtó jokkal. Ára 280 ezer korona. Vendég-u. 27. 898
Eladó igen olcsón két családi ház, Csapó-utca, Klapka-utca 26. és Bercsényi utcán. Ertekezhetni Csapó-utca Klapka-utca 26. szám alatt. 901
Ház, nagy telekkel eladó, 3 szoba, beköltözhető a Homokkert legszébb részén. Lónyay utcán 8. számú. Pataky, Csapó-utca 19. 918
Eladó jól jövedelmező vendéglő joggal, ház zal, azonnal beköltözhető. Vargakert K. Tóthutca 15. 893
Esőköpenyek cégtábla eladók. Timár utca 11. Iroda. 892
Gazdálkodónak alkalmas nagytelekű, beköltözhető ház eladó. Tímár utca 11. 891
Egy használt kisebb szekér eladó, ugyanott egy két három hónapos valódi farkaskutya kölyök kerestetik. Péterfia 54. hentes üzlet. 907
Eladó egy női fekete gallér, szőrmével. Teleki-utca 48. szám. 904
Plymouth kakas és jérce, júniusi eladó. — Jókai 12. 906
Föld eladó az Ondódon. tanyával 10 hold. a Haláp szélen pedig 10 hold, utóbbi tanya nélkül. Pataky, Csapó-utca 19., keresztelepület. 919
Eladó jókarban levő sárga bagaria csizma és egy téli nagykabát, preccs nadrággal. Cim a kiadóban. 902
Eladó 200 mázsa takarmányrépa csutka, 1 ketteseke, 2 lóra való hámsejrszám, Ertekezni lehet Vendég u. 27. Kissnél, naponta 12 és 1 óra között. 526

MEGNYILT

Garai és Testvére
férji és fiu ruha nagyáruháza
Piac-utca 11. Bika szálló épület
Kérjük kirakatainkat megtekinteni!
Olcsó szabottárak!

Vasutasok! Postások! Kézvevők!
Aki a Nagyalomás közelében óhajtanak házat venni, itt lenne most egy igen alkalmas
kis családi ház eladó!
Lakó nincs.
Homokkert, Marsányi Gusztáv-utca 13. számú ház!
Ára 16 millió korona.
Két szobás lakás, mellékhelyiségekkel. Villanyvilágítás. Az egész át lesz adva a vevőnek 30 nap alatt beköltözhetőre.
Ezen ház felett is a NAGY LAJOS iroda rendezkezik, Veres-u. 9. Egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló is.

Ajánlat:
Poloskairást felelősséggel vállalok. Poloskaszter kapható Kossuth utca 24. Nánassy. 792
Hizlalo épületekkel együtt és 3 hold kasszaló kiadó. Ugyanott két használt szekér eladó. Ertekezni Baross utca 26. 750
Feszmerők, delezgyujtok, orvosi villamos készülékeket gyárt, javít vesz, elad, cserél. Villamos szerelés anyalégolcsóbb napi árban gók és izzó lámpák a Földvárinál, Debreceni Eladó Elektrotechnikai gyár Debrecen, Szechenyi utca 56. Telefon 168. szám Tanuló felvétetik.

Egy szoba, előszoba, konyha, speiz butorral és konyhaedényekkel átadó. Cim a kiadóban. 435
Butorozott szoba két gazdasznak, esetleg teljes ellátásra kiadó. — Darbos 7. 921
Lónyay-u. 15. 922
Pénz kölcsönj földre, házra egy milliót! feljebb, ötven millióig, kisebb nagyobb tétel kapható. Pataky, Csapó-utca 19., keresztelepületben. 916
Magános, intelligens özvegy izr. asszony, — fiatal párral szép szoba, konyháját megosztaná. Cim a kiadóban. 911
Ujság, könyv elárulításra helyiség kiadó. Hatvan-utca 22. Márkus. 943

Egy szoba, konyha, dísznótartással 200,000 jutalek mellett kiadó. Egy nagy vaskályha eladó. Katz telep mellett. Bellegelő 2. sz. — Hevesi Mihály. 896
Szatóc és élelmiszer üzlet, nagyon forgalmas helyen átadó. — Cim a kiadóban. 899
3 szobás belvárost lakást elcserelelnék. — Cim a kiadóban. 890
Virág üzletnek szép helyiség kiadó. Márkus Hatvan utca 22. 944
6-8 drb. marhat teleltetésre elvállalok. — Bethlen u. 26. 849
Teknológiai rajz szerinti szabni tanítok. — Besztercei Párcs-utca 5. és Ferenc József-utca 44. ajtó 5. Uri háznál is készítek kosztümöt vagy kabátot. 894

Kereslet.
Egy kocsigyártó tanuló felvétetik Oláh Zsigmond, Rákóczi utca 11. szám. 118
Aranyat, ezüstöt, briliánst, használt müfögeket legmagasabb áron vásárol, óra és ókerzer javításokat szakszerűen eszközöl Stassik és Blattner, Csapó-utca 12. 764
Bérlethez 200 hold feles társat keresek. — Cim a kiadóban. 931
Asszonyok jarkaritási munkára felvétetnek Márkus, Hatvan-utca 22. 942
Bejárónő kerestetik, két emberhez. — Cim Epstein, Darabos utca 19. 915
Hordó, pince. 100-150 hektó boros hordót és boros pincét keresek Szoboszlai-ut 11-a. 941
Allami hivatali szolga keres hasonló állást. — Cim a kiadói hivatalban 889
Borbély segédel, jó munkást azonnal felveszek. Kraft, Csapó 97 897
Fiatal, jó házból való leányt keresek takarításra, kosztal 3 óráig. Fűvészkert-u. 12., II. emelet. 895
Kvartélyosok felvétetnek vagy esetleg házaspár, Szent Anna 36. sz. 905
Pénztárnok, pénzkézelsében nagy jártaság, gal bíró férfi vagy nő felvétetik. Széchenyi-utca 22. 903

Eladás
Hintók, homokfutó és hajtó kocsik eladók Nagy Gyula kocsigyártó mester, Erzsébet-ut 17. sz. 878
Prémis bekecs és hosszú fekete női kabát eladó. Nyomtató u. 3. szám. 869
Antik hálószoba berendezés eladó Bathányi 10. sz. 707
Butorokat a legolcsóbban Hausner SI. házi butorüzletben szerezheti be. 523